

ความยาวลำตัวรากฟัน และความกว้างทางเข้าช่องรากฟันของ ฟันกรามแท้ในประชากรไทยกลุ่มหนึ่ง

จิตติวรรณ บุรณะวิเศษจุล*

อนัญญา พรหมสุทธิ*

กัญญมณห์ ลออุณ*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ยความยาวลำตัวรากฟันและความกว้างทางเข้าช่องรากฟันในฟันกรามแท้ซี่ที่หนึ่งและสองของคนไทยกลุ่มหนึ่งและนำมาเปรียบเทียบกับขนาดปลายเครื่องชุดหินน้ำลายทำการศึกษาในฟันกรามแท้ที่ถูกถอนจำนวนทั้งหมด 180 ซี่ แบ่งเป็นฟันกรามแท้นจำนวน 90 ซี่ และฟันกรามแท้ล่างจำนวน 90 ซี่ ความยาวลำตัวรากฟัน ความกว้างทางเข้าช่องรากฟัน และความกว้างปลายเครื่องชุดหินน้ำลายชนิดใช้ด้วยมือและเครื่องชุดหินน้ำลายชนิดอัลตราโซนิคส์ ภายใต้เครื่องวัดความเปลี่ยนแปลงมิติของวัสดุ กำลังขยาย 30 เท่า ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความยาวลำตัวรากฟันของฟันกรามแท้นซี่ที่หนึ่ง ด้านใกล้แก้ม ด้านใกล้กลาง และด้านไกลกลาง มีค่า 3.785 ± 1.031 มม., 4.661 ± 1.814 มม. และ 4.157 ± 1.285 มม. ตามลำดับ ฟันกรามแท้นซี่ที่สอง ด้านใกล้แก้ม ด้านใกล้กลาง และด้านไกลกลาง มีค่า 3.711 ± 0.776 มม., 5.406 ± 2.219 มม. และ 4.025 ± 0.891 มม. ตามลำดับ ฟันกรามแท้ล่างซี่ที่หนึ่ง ด้านใกล้แก้ม และด้านใกล้ลิ้น มีค่า 2.961 ± 0.616 มม. และ 4.213 ± 0.665 มม. ตามลำดับ และฟันกรามแท้ล่างซี่ที่สอง ด้านใกล้แก้ม และด้านใกล้ลิ้น มีค่า 3.607 ± 1.075 มม. และ 4.612 ± 0.766 มม. ตามลำดับ พบว่าร้อยละ 6 ถึงร้อยละ 40 ของทางเข้าช่องรากฟันของฟันกรามแท้มีขนาดแคบกว่า 0.5 มม. ซึ่งเป็นขนาดเครื่องมือที่เล็กที่สุด ดังนั้นการศึกษานี้จึงเป็นการยืนยันว่าฟันกรามแท้นั้น มีรูปร่างที่ซับซ้อน และ จำกัการเข้าทำความสะอาดโดยเครื่องชุดหินน้ำลายซึ่งจะมีผลต่อการรักษาปริทันต์ได้

* ภาควิชาเวชศาสตร์ช่องปาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ

** คลินิกเอกซน

Root Trunk Length and Furcation Entrance Width of Extracted Molars in a Group of Thai

Thitiwan Buranavichetkul*

Ananya Promsudthi*

Kunyamon La-Orkun**

Abstract

The objectives of this study were to determine the mean data for root trunk length and furcation entrance width of the first and second molars. In addition, the comparison of the width of furcation entrance with the width of the instruments used for periodontal therapy was made. One hundred and eighty extracted molars, 90 teeth were maxillary and the other 90 were mandibular teeth, were collected. The measurements were: the root trunk length, the furcation entrance width and, the width of the periodontal instruments: hand instruments and ultrasonic scaler tips. All measurements were done under 30X magnifying measurescope. Mean and standard deviations of the root trunk length for maxillary first molar at buccal, mesial and distal aspects were 3.785 ± 1.031 mm, 4.661 ± 1.814 mm and 4.157 ± 1.285 mm respectively; for maxillary second molar at buccal, mesial and distal aspects were 3.711 ± 0.776 mm, 5.406 ± 2.219 mm and 4.025 ± 0.891 mm respectively; for mandibular first molar at buccal and lingual aspects were 2.961 ± 0.616 mm, and 4.213 ± 0.665 mm respectively; and for mandibular second molar at buccal and lingual aspects were 3.607 ± 1.075 mm and 4.612 ± 0.766 mm respectively. The working end width of the instruments ranged from 0.507 – 1.355 mm. Six to forty percent of buccal furcation in maxillary molars were narrower than 0.5 mm which is the smallest width of the instrument. This study confirms the complexity of the molars and the limited accessibility of the instrumentation which affects the periodontal treatment outcome.

* Department of Oral Medicine, Faculty of Dentistry, Mahidol University, Bangkok.

** Private Practice.